

24

**ТРИДЕСЕТ И СЕДМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ,
АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО
И РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА**

СТ А Н О В И Щ Е

№	100-08-292
В. №	18.05.95
ПО	15.08.95

**ОТНОСНО: Определение на Конституционния съд от 11 май
1995 г. по конституционно дело N 7/1995 г.**

С определение от 11 май 1995 год. по конст. дело N 7/1995 г. Конституционният съд на Република България е конституирал като заинтересована страна по делото Народното събрание. На заинтересуваните страни е даден 14-дневен срок за писмени становища по делото.

Съгласно чл. 75, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание /ПОДНС/ Комисията по местно самоуправление, административно-териториално устройство и регионална политика /по-нататък означена като "комисията"/ е определена като водеща и е натоварена да изрази становище по конституционно дело /чл. 75, ал. 2 ПОДНС/.

В изпълнение на функцията си по чл. 75, ал. 2 ПОДНС, Комисията взе предвид следното:

Производството по конст. дело N 7/1995 г. е образувано по искане на 61 народни представители от 37-о Народно събрание за установяване на противоконституционност на Закона за изменение на Закона за местното самоуправление и местната администрация, приет от 37-о Народно събрание на 2 март 1995 г. /ДВ, бр. 24 от 14 март 1995 г./.

С този закон:

а/ е изменен чл. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/, като на Столичната

голяма община /СГО/ изрично е придаден статут и на област и

б/ е отменен чл. 70 ЗМСМА, който в първоначалния му вариант /ДВ, бр. 77 от 17 септември 1991 г./ предвижда, че в София не се назначава областен управител /ал. 1/, а функциите на областен управител се упражняват /изпълняват/ от кмета на СГО, доколкото не е предвидено друго със закон.

Законът за изменение на ЗМСМА е приет по предложение на народния представител Красимир Премянов, председател на ПГДЛ /законопроект N 100.03-12/08.02.1995 г./ Изменението е обосновано с необходимостта да се даде точна редакция на чл. 8 ЗМСМА, която да отрази спецификата на СГО, а отменяването на чл. 70 ЗМСМА - с необходимостта да се премахне нелогичното правно положение, според което кметът на СГО изпълнява едновременно функциите и на областен управител, като по този начин упражнява контрол за законосъобразност върху собствените си административни актове. В мотивите на законопроекта е изтъкнато, че с предлаганото изменение се създава възможност да се назначи областен управител на град София, който да изпълнява предвидените в закона функции.

На свое заседание, проведено на 16 февруари 1995 год. с 14 гласа "за", 7 гласа "против", 3 гласа "въздържали се" и 1 негласувал, Комисията е взела решение, с което предлага законопроектът да бъде обсъден и приет от Народното събрание. Същевременно са направени бележки по законопроекта, според които предлаганият текст на чл. 8 да съставлява негова първа алинея, като се запази съществуването на ал. 2 на същия член. Именно това становище е възприето при приемането на закона.

В искането на народните представители, въз основа на което е образувано производството пред Конституционния съд е описана установената от Конституцията на Република България система на местно самоуправление и местна администрация /Глава VII от Конституцията/, като е подчертана спецификата на СГО, както и предвиденото в закона /чл. 8, ал. 2 ЗМСМА/ определяне на нейната структура с отделен закон. Отделно са очертани конституционната уредба на областта като административно-териториална единица и на областния управител, който осъществява

управлението в областта. След това изложение изменението на чл. 8, ал. 1 ЗМСМА е квалифицирано като механично и противоречащо на разпоредбите на глава VII от Конституцията.

След проведената дискусия Комисията прие следното

СТ А Н О В И Щ Е

1. Обсъждането и приемането на Закона за изменение на ЗМСМА са извършени в съответствие с Конституцията и ПОДНС.

2. Искането за установяване противоконституционност на този закон, направено от 61 народни представители пред Конституционния съд, не отговаря на изискванията на чл. 17, ал. 1 от Закона за Конституционния съд /ЗКС/ и чл. 18, ал. 1 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд. /ПОДКС/. В него, независимо от пространното му съдържание като обем, не са посочени основанията, с оглед на които се иска установяване на противоконституционност на посочения закон. Въпреки че са цитирани редица разпоредби от Конституцията - на практика цялата глава седма, не е посочено в какво се състои противоконституционността на атакувания закон, респ. на кои конкретни разпоредби от Конституцията той противоречи. По тази причина, въпреки че Конституционният съд се е произнесъл по допустимостта на искането с определение от 11 май 1995 г., той трябва да постъпи или по начина, предвиден в чл. 19 ПОДНС, като даде съответни указания, или по реда на чл. 25, ал. 2 ПОДНС, като във втората фаза на конституционния процес приеме, че искането е недопустимо.

В случай, че Конституционният съд приеме, че са налице условията за произнасяне по същество на направеното искане, Комисията го намира за неоснователно. В това отношение тя се позовава на становището си по законопроекта от 16 февруари т.г. В допълнение на съображенията, изложени в него, Комисията отбелязва следното:

- Приетите изменения в ЗМСМА не се отклоняват от установената в Конституцията административно-териториална структура на Република България.

- Не се нарушава съотношението между управлението на общината /СГО/, от една страна, и на областта, от друга.

- Запазва се и изрично се подчертава спецификата на СГО, което е в съответствие с традиционния подход към нея, както и с разпоредбата на чл. 135, ал. 1, изр. 2 от Конституцията, която предвижда приемането на закон за териториалното ѝ деление и нейните правомощия.

- Като придава на СГО и статут на област, новата редакция на чл. 8, ал. 1 ЗМСМА прецизира това иначе ясно и съществуващо и до сега юридическо положение на столичния град. Този статут също е израз на тази специфика на СГО като административно-териториална единица, която и първоначалната, и изменената редакции на чл. 8, ал. 1 изрично изтъкват. Статутът на област не произтича от това, дали в София се назначава областен управител или не, а от закона.

Териториалното съвпадение между СГО, от една страна, и София като област, от друга, не е основание да се счита, че не могат да функционират две звена на управление, поставени в съответно отношение.

- В рамките на всяка отделна административно-териториална единица /община/ се осъществяват едновременно както местното самоуправление /чл. 136, ал. 1 от Конституцията/, така и провеждането на държавната политика и защитата на националните интереси /чл. 142 и чл. 143, ал. 3 от Конституцията/. В разпоредбата на чл. 142 от Конституцията изрично е отбелязано, че областта е административно-териториална единица за осъществяване на държавната политика по места и за осигуряване на съответствие между националните и местните интереси. Последните не могат да бъдат противопоставяни, нито може да се счита, че едните се реализират на едно място, а другите - на друго. Ето защо не може да се счита, че като административно - териториална единица областта е оправдана само когато е необходимо да се съчетават посочените интереси в рамките на територия с различни местни интереси /както в искането се поддържа/.

- В духа на това разбиране за възможността СГО да притежава едновременно и статут на област, е и отменяването на чл. 70 ЗМСМА. С премахването на този текст и

създаването на възможност да се назначи областен управител в гр. София, се отстранява съществуващата до сега юридическа несъобразност, според която функциите на областен управител в този град се изпълняваха от кмета на СГО. Именно това положение не бе в съгласие с Конституцията, защото то предоставяше на кмета на СГО да упражнява контрол за законосъобразност върху собствените си актове /срв. чл. 144 от Конституцията и чл. 72, ал. 2 ЗМСМА/. Отменяването на чл. 70 ЗМСМА е обаче в съгласие с чл. 144 от Конституцията, който предвижда контрол за законосъобразност върху актовете на органите на местното самоуправление, осъществяван от централните държавни органи и техните представители по места, когато това е предвидено със закон. Именно такъв закон е чл. 72, ал. 2 и ал. 3 ЗМСМА. Измененията в закона предвиждат положението в СГО в съответствие с конституционната уредба.

По тези съображения Комисията намира, че искането е неоснователно.

Становището на Комисията е прието с 13 гласа "за", 6 гласа "против", "въздържали се" няма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА:

/Димитър Велев/

18.05.1995 г.

София